



מן התלמוד

סדר מועד,
מסכת ראש השנה, דף ד'

ומאן דעבד הכי לאו מעליזתא היא? והתניא האומר סלע
זו לצדקה בשביל שיחיו בני ובשביל שאזכה בה לחיי
העולם הבא, הרי זה צדיק גמור! לא קשיא, כאן בישראל
כאן באומות העולם.

דעבד - שעשה
מעליזתא - דבר טוב, מעולה

א

הסבר: התלמוד שואל מדוע חכמים מתחו ביקורת
על דריוש מלך פרס, שבנה את בית המקדש כדי
שיתפללו שם עבורו? הרי נאמר שמי שמקיים מצווה
כדי להרוויח ממנה משהו, למשל שבנו יבטיח או שיזכה
לעולם הבא - הרי הוא צדיק גמור! עונה הגמרא שזה
נאמר לגבי ישראל, אבל נוכחים שמקיימים מצווה כדי
להרוויח משהו, זה פוגם במצווה.

על המפה

תל עדשים

תל עדשים הוא מושב בעמק יזרעאל, אשר
הוקם ב-1913 על ידי ארגון השומר, ונקרא על
שם היישוב הערבי הסמוך תל עדס. בשנת
1923 הוא הפך למושב עובדים בעקבות הגעתן
של משפחות חדשות. בין תושביו הידועים היו
הרמטכ"ל רפאל איתן, שקבור במקום, וחבר
הכנסת יגאל כהן. במושב נמצא אחד מבתי
הכנסת הראשונים שהוקמו בעמק. כיום גרים
במקום כ-1,500 תושבים, העוסקים בעיקר
בחקלאות.



תל עדשים
, Wikipedia
(אסף שניא)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק
והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.
הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי,
עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק
פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות
קיי, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל
הארץ ואף בעולם.

תלמוד ישראלי - מפגשים דורות,
מחברים עולמות.



סדר מועד | מסכת ביצה, דף מ' - מסכת ראש השנה, דף ז'
פרשת לך-לך | ד' י' בחשוון (10-16 לאוקטובר)

דף מ': בהמות מדבריות וביתיות

בדף האחרון של מסכת ביצה נלמד על שני סוגים של בהמות.

בהמות מדבריות: יש בהמות המכונות "בהמות מדבריות". הבהמות המדבריות
רגילות לצאת אל המרעה מחוץ לעיר מתקופת חג הפסח והן שוהות מחוץ לעיר
כל הקיץ עד חודש מרחשון. כך סוברים חכמים.

התלמוד אומר שאם פתאום הגיעה בהמה מדברית לעיר באמצע אחד החגים
שבו חודש תשרי, אסור לשחוט אותה ביום טוב, שהרי היא "מוקצה", איש לא
חשב לשחוט אותה היום ולהשתמש בה.

בהמות ביתיות: יש בהמות המכונות "בהמות ביתיות". הללו יוצאות אל המרעה
מחוץ לעיר בכל בוקר ולקראת ערב הן כבר שבות אל העיר.

מסיימים
מסכת ביצה
מתחילים
מסכת ראש השנה!



מסכת ראש השנה

דף ב': מסכת ראש השנה

הפרק הראשון של מסכת ראש השנה נקרא "ארבעה ראשי שנים".

ראש השנה חל בתחילת השנה, והוא "יום הדין". בראש השנה הקב"ה דן את כל
בני העולם וקובע מה יהיה איתם.

בראש השנה מתכנסים הכל בבית הכנסת לתפילה לבוא עולם ולשמיעת
תקיעות השופר.

במסכת ראש השנה נלמד - בין השאר - על מצות תקיעת שופר ועל דיני התפילה
המיוחדים של ראש השנה.

בדף זה מבאר התלמוד, שבראש השנה משתנים דברים רבים. למשל, שנת
השמיטה מתחילה בראש השנה ומסתיימת בראש השנה.

דף ג': ענני הכבוד

כשבני ישראל היו במדבר סיני, אחר שיצאו ממצרים, הקיף אותם הקב"ה בענני
כבוד מכל הצדדים, וגם מלמעלה ומלמטה. ענני הכבוד הגנו עליהם משמש
ומשרב, וגם היתה להם סגולה נפלאה נוספת: **האויבים של עם ישראל לא היו
מסוגלים להיכנס בתוך ענני הכבוד, וכך חי לו עם ישראל מוגן ובטוח בתוך העננים.**

היה ענן נוסף, שהלך לפני בני ישראל וישר את הדרך. אם היה לפניהם בור,
היה הענן ממלא אותו; אם היה לפניהם הר, היה הענן מוריד אותו, כדי שתהא
נוחה הדרך לבני ישראל (מדרש תנחומא בשלח).

בני ישראל זכו לענני הכבוד בזכותו של אהרן הכהן. לכן, כשאהרן הכהן
נפטר - הסתלקו ענני הכבוד. התלמוד מספר, שמיד כששמע מלך ערד שענני
הכבוד הסתלקו, הוא בא להילחם עם בני ישראל, כי ידע שענני הכבוד כבר
אינם מגנים עליהם.

חברותא

★ | מן ההסטוריה

הפצצת הכור הגרעיני בעיראק

ב-7 ביוני 1981 הפציץ חיל האוויר הישראלי את הכור הגרעיני בעיראק, במבצע שנקרא מבצע אופרה או מבצע תמוז. סדאם חוסיין, נשיא עיראק, איים על ישראל ושאף להצטייד בנשק גרעיני כדי לתקוף אותה. בתגובה החליטה ישראל להפציץ את הכור הגרעיני בעיראק ולמנוע ממנה להשיג נשק כזה. ההחלטה התקבלה לאחר ניסיונות שונים לעצור את עיראק בדרכים דיפלומטיות, שנכשלו. את התקיפה ביצעו שמונה מטוסי F-16 ושישה מטוסי F-15. הפעולה הושלמה בהצלחה, הכור הגרעיני הושמד וכל המטוסים חזרו בשלום. כתוצאה מכך איבדה עיראק את יכולתה הגרעינית, מה שהוביל מאוחר יותר לתבוסתה במלחמת המפרץ.



סמל מבצע הפצצת הכור מוטבע על גוף מספר 243. אחד ממטוסי F-16A שהשתתפו במבצע (Wikipedia, KGyST)

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

יוני בן ה-18 נולד וחי עם משפחתו בארצות הברית. עם סיום התיכון הודיע יוני למשפחתו כי בכוונתו 'לעשות עלייה' לארץ ישראל, להתגייס לצבא, ללמוד ולחיות בישראל. הודעתו זו של יוני עוררה דיון משפחתי סוער.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שיוני צעיר מדי כדי לקבל החלטה מהסוג הזה, וכי זה לא נכון לעלות ככה לבד לישראל. עליו קודם כל ללמוד באוניברסיטה, לרכוש מקצוע, למצוא פרנסה, ורק בגיל מאוחר יותר, כשהוא יהיה יותר בשל, מבוגר ומנוסה - אם זה עדיין יהיה מעשי - שרק אז יעלה לגור בישראל, אבל לא עכשיו לבד בגיל הזה.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה התגאו מאוד ושמוחו על הודעתו של יוני. הם גדלו על חינוך ציוני ואהבת ארץ ישראל, והחלטתו של יוני הייתה מימוש החינוך שלהם. הם טענו שליוני יש אישיות בוגרת וכי הם בטוחים שהוא יסתדר בישראל.

ו...מה?
עצתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה ו'התפללתם' עליה אתם מוזמנים לשותף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

רוצים להצטרף למאות אלפי לומדי הדף היומי? להיות ממובילי לימוד הורים וילדים בקהילתכם או להעביר שיעור שבועי עם חומר איכותי?



יש לנו פתרון בשבילכם! 'התלמוד הישראלי' - סוגיות מהדף היומי בעברית פשוטה להבנה, שאפשר ללמוד עם הילדים. כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

חמ"ד של מושג

מינהל החינוך הדתי

הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

עלייה לארץ ישראל

כאשר יהודים עוזבים את ביתם בחוץ לארץ ועוברים לגור בארץ ישראל, קוראים לכך "עלייה לארץ". זאת משום שארץ ישראל נחשבת לגבוהה יותר במעלתה משאר הארצות, ולכן מי שבא אליה הוא עולה, ומי שעוזב אותה הוא יורד. לאורך כל שנות הגלות חלמו יהודים לעלות לארץ, אולם רק מעטים זכו לעשות זאת. עם חידוש ההתיישבות בארץ החלו להגיע עליות המוניות של יהודים מכל העולם.

4260



495 חתומת התלמוד

3930



רבי יהודה הנשיא

3880



רבי עקיבא

3828



חורבן בית המקדש ה-2

3728



הלל הזקן

3408



352 הקמת בית המקדש ה-2

3340



422- חורבן בית המקדש ה-1 ו-2 גלות בבל

2934



תוכנית ביהמ"ק ה-1

2883



שלמה המלך

2448



דוד המלך

2448



מתן תורה

2238



1311- יציאת מצרים

1948



אפרים ומנשה

1521-



בניי במצרים

1812-



אברהם אבינו

3760-



בריאת העולם

תלמוד ישראלי



הדף היומי לילדים



התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

- 1 מיהו האיש בציור?
- 2 מה היה תפקידו?
- 3 איך הוא קשור ליישוב שמופיע על השלט מאחוריו?
- 4 במה עוסקת התוכנית שמונחת על שולחנו?
- 5 מה הקשר בין הצנחן לשלט שנמצא מעליו?



השאלות הן: 1. מיהו האיש בציור? 2. מה היה תפקידו? 3. איך הוא קשור ליישוב שמופיע על השלט מאחוריו? 4. במה עוסקת התוכנית שמונחת על שולחנו? 5. מה הקשר בין הצנחן לשלט שנמצא מעליו?

מי אנחנו? |

1. חיילים שהגיעו לצבא מרקע בעייתי.
2. השתלבו בתוכנית שנועדה לתת להם כלים להתקדם בחברה, בשירות הצבאי ובהשלמת הלימודים.
3. יוזם התוכנית היה הרמטכ"ל ה-11, והיא מכונה על שמו.
4. שמה הרשמי של התוכנית היה מקא"ם - מרכז קידום אוכלוסיות מיוחדות.



סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים



אלאט



5780
ה'תש"פ



5778
ה'תשע"ח



5727
ה'תשכ"ז



5708
ה'תש"ח



5707
ה'תש"ז



5699
ה'תרצ"ט



5657
ה'תר"ץ



5323
ה'רמ"ח



5260
ה'ת"ס



5258
ה'ת"ס



4900
ה'רמ"ב



4800
רש"י



4650
רבי טעדיה גאון



510
ימי הביניים



1492
גירוש ספרד



1500
העת החדשה



1897
הרצל



1939
שוואה



1947
העצמאות

1967
מלחמת ששת הימים

1969
הרב אריה לזין

2017
למדינה 70 שנה

2019
שנת סיום הש"ס ללומי הדף היומי



סדר מועד | מסכת ראש השנה, דפים ד' - ז'

דף ד': "קץ בבל זרובבל לקץ שבועים נושעתי"

בנוכדנאצר הרשע, מלך בבל, החריב את בית המקדש הראשון והגלה את בני ישראל לארץ בבל. אחרי עשרות שנים מלך במדינת בבל המלך כורש. בשנה הראשונה לעלותו לכס המלכות הכריז כורש, כי הוא מתיר ליהודים לעלות לארץ ישראל ולבנות את בית המקדש. ואכן זרובבל עלה עם קבוצה של יהודים והם התחילו לבנות את בית המקדש. אבל שונאי היהודים שלחו הודעה למלך, שהיהודים רוצים למרוד בו. מיד הורה המלך: "הפסיקו לבנות את בית המקדש". אחרי שנים אחדות, מלך המלך דריוש הפרסי ובשנה השנייה לעלותו לכס המלכות, הוא שב והתיר להמשיך לבנות את בית המקדש ואפילו ציווה לתת מאוצר המלך את כל מה שהכופהנים צריכים; קורבנות, חטים למנחות, יין, שמן, ועוד. הוא עשה זאת מפני שהוא רצה שיתפלו עליו ועל בני משפחתו בבית המקדש.



דף ה': נדר ונדבה

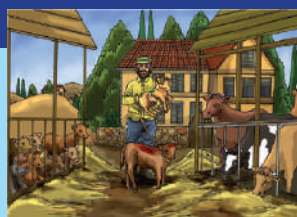
יש קורבן שנקרא "נדר", יש קורבן שנקרא "נדבה".

מה ההבדל ביניהם? אם ראובן אמר: "הרי עלי קרבן", כלומר אני מתחייב להביא קורבן. מה יקרה אם הוא יקח בהמה ויגיד: "זו הבהמה שאקריב לקורבן", ואחר כך הבהמה אבדה? הוא צריך להביא קורבן אחר, כי נדר להביא קורבן. אבל קורבן "נדבה" הוא כאשר אדם אומר "אני מקדיש את השור הזה לקורבן". הוא לא אמר שהוא מתחייב להביא קורבן, אלא שאת השור הזה הוא מתחייב להביא. לכן, אם השור הזה ימות או יאבד, הוא אינו חייב להביא קורבן אחר, כי שור אחר הוא לא הבטיח.

דף ו': כופין אותו עד שיאמר "רוצה אני"

התורה ציוותה את בית הדין, שאם יש אדם שנדר להביא קורבן ואחר כך התחרט, בית דין צריך להכריח אותו לקיים את הנדר שלו ולהביא קורבן כמו שנדר.

לכאורה זה קשה, הרי צריך להביא קורבן רק מתוך רצון של בעל הקורבן, אם כן, מה יעזור שבית דין יכריח אותו? הרי הוא אינו מקריב מרצון? תשובת התלמוד היא שבית דין מכריח אותו עד שהוא אומר שהוא רוצה. הרמב"ם מסביר, שבאמת, כל יהודי רוצה לקיים את המצוות. אבל יצר הרע מפתה את האדם ומסית אותו לעשות מעשים רעים. לכן, כשבית דין מכריח אותו עד שהוא אומר שהוא "רוצה", הוא באמת אכן רוצה, כי כל יהודי חפץ לקיים את התורה.



דף ז': מצות מעשר בהמה

ישנה מצוה מיוחדת מן התורה, להפריש מעשר (עשירית) מן הבהמות שנולדו בעדר באותה שנה. למשל, מי שנולדו לו עשרים עגלים בשנה, צריך להפריש עשירית = שני עגלים. מה עושים עם מעשר בהמה? בעל הבהמה עולה איתה לירושלים ומקריב אותה לקורבן בבית המקדש. חלק מן הקורבן מוקרב על המזבח, וחלק נאכל על ידי הבעלים של הקורבן בתוך העיר ירושלים. יש מצוות נוספות המחייבות לעלות לירושלים, למשל, מעשר שני, ועוד. בספר "החינוך" (מצוה ש"ט) כתוב כי בכך שהיהודים עלו לירושלים, היתה השפעה טובה לכל העם, מפני שבירושלים ישבה הסנהדרין הגדולה שהורתה תורה והלכה לעם, והיו בה תלמידי חכמים רבים. כל מי שביקר בירושלים התישב ללמוד תורה, וכשחזר לביתו הוא לימד את בני משפחתו את דיני התורה, כיצד יש לקיים את המצוות ומאילו איסורים יש להתרחק.



דבר תורה

כשמסתכלים על יחסו של אברהם אבינו לרכוש ולממון עולה סתירה גדולה: מצד אחד, כשירד למצרים הוא ביקש מאשתו: "אמרי נא אחותי את, למען יטב לי בעבורך". מסביר רש"י: שיתנו לו מתנות. מצד שני, מיד לאחר מלחמת המלכים, מציע מלך סדום לאברהם את שלל המלחמה, אך אברהם מסרב בכל תוקף לקבלו: "אם מחוט ועד שרוך נעל... לא תאמר אני העשרתי את אברהם". כיצד ניתן ליישב את הדברים? כשירד אברהם למצרים, הוא עצר במספר אכסניות ולא היה לו במה לשלם. הוא הבין שהדבר איננו מכובד למי שמייצג את שמו של ה' בעולם ולכן היה לו חשוב ממון, כדי שיוכל לפרוע את חובותיו. אולם אחרי מלחמת המלכים הבין אברהם שקבלת הממון דווקא תפגע בקידוש שמו של ה', כי מלך סדום יחשוב שעושרו של אברהם הגיע בזכותו - ולכן מסרב אברהם לקבל ממנו מתנות.



חידה!

בעלון למדנו על מלכי פרס שסייעו לבניית בית המקדש. זהו את המלכים הנוכרים הבאים שמופיעים בתנ"ך:

1. גזר להשליך את כל הבנים שנולדו לבני ישראל ליאור

2. החריב את בית המקדש הראשון

3. נתן אישור לשר שלו להשמיד את כל היהודים

4. הצבא שלו הושמד בידי מלאך בזמן שצר על ירושלים

5. מסופר עליו שהיה שמן מאוד

עליות השבוע

- מדוע היו בני ישראל בסכנה אחרי פטירתו של אהרן?
- איזה מלך השלים את בניית בית המקדש השני?
- מה ההבדל בין נדר לנדבה?

בין הפותרים נכונה תיער הגולה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מט' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

